

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Domstoler
Regjeringsadvokat
Riksadvokat
Statsadvokastembetene
Politidirektoratet
Politidistrikt
Kriminalomsorgens regioner
Advokatforeningen og Forsvarergruppen av -77

Rundskriv

Nr.
G-05-2007

Vår ref.
200605686- /EBA

Dato
02.07.2007

Endring i forskrift til lov om straffegjennomføring av 22. februar 2002

Endringene er gjort i medhold av kronsprinsregentens resolusjon av 22. februar 2002.

Ved lov av 28. juni 2002 nr. 55 ble blant annet § 183 i straffeprosessloven, endret slik at politiet nå har mulighet til å holde pågrepede personer i arrest i inntil tre dager før vedkommende må fremstilles for retten for varetektsfengsling. Endringene trådte i kraft 1. juli 2006.

Justisdepartementet utarbeidet 30. juni 2006 forskrift om bruk av politiarrest. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2006. For å forhindre at lovendringen skal medføre at pågrepede personer blir sittende lenger i politiarrest enn de tidligere ville gjort som varetektsfengslet, heter det i forskriften § 3-1 Overføring fra politiarrest til fengsel: "Den innsatte skal overføres innen to døgn etter pågripelsen, med mindre dette av praktiske grunner ikke er mulig(...)".

Endringene i straffeprosessloven og forskrift om bruk av politiarrest har nødvendiggjort noen endringer i forskrift til lov om straffegjennomføring. Forslag til endringer ble sendt på høring 26.1.2007 med frist til å avgi uttalelse 23.4.2007. Det innkom uttalelse fra Riksadvokaten, Domstolsadministrasjonen, Politidirektoratet, Advokatforeningen og Kriminalomsorgens regioner øst, sør og nord. De fleste høringsinstansene hadde ingen bemerkninger siden endringene er en nødvendig følge av reglene i forskrift om bruk av politiarrest og således bare av teknisk art.

Politidirektoratet (POD) skriver imidlertid i sin uttalelse at ordlyden i forskrift om politiarrest § 3-1 og forskrift til lov om straffegjennomføring § 4-1 bør være identiske. De mener at ordlyden i forslaget til straffegjennomføringsforskriften § 4-1 innebærer en nyanseforskjell i forhold til forskriften om bruk av politiarrest.

Den påpekte nyanseforskjellen har ikke vært tilsiktet fra departementets side. For ordens skyld har begge forskriftene nå likelydende ordlyd på dette punktet. POD påpeker videre i sin uttalelse at Justisdepartementet bør forskriftsfeste at varetektsinnsatte og pågrepede personer ikke må overføres til annet fengsel uten at dette har vært diskutert med politi/påtalemyndighet. Direktoratet anfører at dette vil være en kodifisering av gjeldende praksis. Departementet er enig i at dette er en praktisk og fornuftig regel og har endret § 4-1 i tråd med dette.

Advokatforeningen ønsker en ordlyd som gir en snevrere adgang til å gjøre unntak fra regelen om overføring til fengsel innen to døgn. Departementet er enig i at gode grunner taler for rask overføring til fengsel av pågrepede personer. Endringen i forskrift til straffegjennomføringsloven om innsettelse av pågrepede personer i fengsel innen to dager, er som nevnt, bare en oppfølging av forskrift om bruk av politiarrest som har vært i kraft siden 1. juli 2006. Som POD skriver bør ordlyden i de to forskriftene være like når de regulerer samme forhold.

Kriminalomsorgen region nord har reist spørsmål om forbudet mot dublering for varetektsinnsatte i straffegjennomføringsloven § 47, 3. ledd også gjelder pågrepede personer. Regionen spør også om straffegjennomføringsloven § 50, om varetektsinnsattes adgang til å bruke egne penger, gjelder for pågrepede personer. Utgangspunktet er at det er de samme reglene som gjelder for pågrepede personer som for varetektsinnsatte, med unntak av hjemmelen for innsettelse i fengsel med særlig høyt sikkerhetsnivå, som bare gjelder domfelte og personer som retten har varetektsfengslet. Når det gjelder fellesskap for personer som politiet har pågrepet, er det politiet som bestemmer om og i hvilken grad det skal være fellesskap, se forskrift til lov om straffegjennomføring § 4-2.

Vi viser ellers til "Regler om straffegjennomføring mv." pkt. 4.1, hvor det blant annet fremgår at politi/påtalemyndighet skal legge frem skriftlig ordre om at den pågrepede skal settes i fengsel.

Under arbeidet med endringene er det oppdaget en skrivefeil i forskriften § 2-3 Tilsynsråd. Her står det at kriminalomsorgens sentrale forvaltning oppnevner tilsynsråd. Det er Justisdepartementet som oppnevner tilsynsråd. Feilen er nå rettet opp.

Justisdepartementet kan, med hjemmel i kronprinsregentens resolusjon av 22. februar 2002, endre forskriftene uten å fremme forslag til kongelig resolusjon. Denne hjemmelen er av pedagogiske hensyn tatt inn i forskriften.

Vedlagt følger endringene markert med kursiv. Ord som er satt i parentes, er fjernet. En fullstendig og oppdatert utgave av forskriftene finnes på Lovdata og på www.kriminalomsorgen.no

§ 1-1 Forskriftens anvendelsesområde

Forskriften gjelder for fengselsstraff, varetekt, *personer som politiet har pågrepet* og samfunnsstraff. (...)

§ 1-4 Aktivitetsplikt

(...)Varetektsinnsatte *og personer som politiet har pågrepet* har ikke aktivitetsplikt, men skal gis tilbud om aktiviteter så langt det passer med varetektskjennelsen og påtalemyndighetens bestemmelser. (...)

§ 2-3 Tilsynsråd

Justisdepartementet oppnevner tilsynsrådets leder, nestleder og minst to medlemmer med varamedlemmer. Oppnevningen gjelder for to år.

(...)

§4-1 Plassering av varetektsinnsatte *og personer som politiet har pågrepet*. Overføring

Kriminalomsorgen skal stille fengselsplass til disposisjon *for varetektsinnsatte og personer som politiet har pågrepet innen to døgn etter pågripelsen, med mindre dette av praktiske grunner ikke er mulig*. Kriminalomsorgen og politiet plikter sammen å sørge for at slik overføring fra politiarrest til fengsel finner sted.

I særlige unntakstilfelle kan varetektsinnsatte *og personer som politiet har pågrepet*, overføres fra fengsel til politiarrest i forbindelse med *fengslingsmøte eller hovedforhandling* i straffesaken. Dette gjelder bare dersom det ikke er mulig å finne ledig (varetekts)fengselsplass i nærheten av domstolen og avstanden mellom fengselet (der varetektsinnsatte utholder varetekten) og domstolen er så lang at det er praktisk umulig å fremstille *den pågripede eller varetektsinnsatte* hver dag. Slikt opphold skal være av meget kort varighet og det skal fortløpende arbeides for å skaffe egnet rom i fengsel i nærheten av (det sted hovedforhandlingen avholdes) *rettslokalene*.

Varetektsinnsatte *og personer som politiet har pågrepet* kan overføres til et annet fengsel etter anmodnings fra politi- eller påtalemyndighet dersom det anses påkrevd av etterforskningsmessige hensyn.

Før varetektsinnsatte og personer som politiet har pågrepet, overføres til annet fengsel, skal det konfereres med vedkommende politi- eller påtalemyndighet.

§ 4-4 Overgang fra varetektsfengsling til straffegjennomføring. Løslatelse

Annet ledd: Varetektsinnsatte *og personer som politiet har pågrepet* skal løslates uten opphold når retten eller påtalemyndigheten har gitt ordre om det.

§ 7-1 *Endring av forskriften og utfyllende retningslinjer*

Nytt første ledd: Kongens myndighet til å gi nærmere regler etter straffegjennomføringsloven § 5, fjerde ledd er delegert til Justisdepartementet ved Kronprinsregentens resolusjon av 22. februar 2002.

Tidligere første ledd blir annet ledd.

Endringene trer i kraft straks.

Med hilsen

Kristin Bølgen Bronebakk
ekspedisjonssjef

Elisabeth Barsett
underdirektør